

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Propedeutyka improwizacji organowej		Punkty ECTS:	2
Koordinator przedmiotu:	dr hab. Waldemar Gawiejnowicz		Ilość godzin:	30
Wydział:	Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej	Rodzaj zajęć:	wykład/ćwiczenia (zajęcia zbiorowe)	
Instytut:	Edukacji Artystycznej	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	muzyka kościelna	Język:	polski	
Poziom studiów	studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umiejscowienie w planie studiów: (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)				
Semestr I:		Semestr II:		
Semestr III:	15 godzin, kolokwium, 1 ECTS	Semestr IV:	15 godzin, kolokwium, 1 ECTS	
Semestr V:		Semestr VI:		
Semestr VII:		Semestr VIII:		

Prowadzący zajęcia <i>(tytuł naukowy, imię i nazwisko)</i>	dr hab. Waldemar Gawiejnowicz
Cele i założenia przedmiotu	Rozwijanie techniki instrumentalnej, oryginalności myślenia i wdrażanie do samodzielnej pracy jako muzyk kościelny – organista. Kształcenie uniwersalnego posługiwania się instrumentem jako improwizator i akompaniator. Poznanie i opanowanie elementów improwizacji organowej przydatnej w ramach liturgii rzymskokatolickiej.
Wymagania wstępne	Podstawy techniki instrumentalnej w zakresie gry na organach. Podstawowe wiadomości z nauki zasad muzyki i harmonii. Podstawowa wiedza o liturgii rzymskokatolickiej.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

(Treści programowe należy ująć w zwięzłej formie, bez nadmiernej detaliczacji treści kształcenia. Powinno zostać także ukazane stopniowanie poruszanej problematyki - od łatwiejszej do trudniejszej)

Semestr I**Semestr II****Semestr III**

Ćwiczenia w tworzeniu melodii, struktur rytmicznych i ich progresji.

Ćwiczenia harmoniczne w budowaniu i łączeniu akordów.

Ćwiczenia w transpozycji na materiale kadencji.

Harmonizowanie gam i zwrotów kadencyjnych.

Analiza harmonizacji pieśni kościelnych.

Nauka harmonizacji pieśni kościelnych.

Improwizowanie struktur 1- i 2-głosowych.

Semestr IV

Analiza wzorcowych przygrywek i wstępów do pieśni.

Tworzenie przygrywek homofonicznych.

Tworzenie przygrywek polifonicznych.

Kształcenie umiejętności opracowania wstępów, intonacji oraz przygrywek do pieśni.

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	EA1_W06	Zna i rozumie podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru.	P6S_WG	P6U_W
	EA1_W08	Zna i rozumie podstawowe wzorce leżące u podstaw improwizacji, aranżacji i instrumentacji.	P6S_WG	P6U_W
U	EA1_U06	Potrafi kontrolować struktury rytmiczne i metryczne oraz aspekty dotyczące intonacji, frazowania, struktury harmonicznej itp. opracowywanych i realizowanych utworów.	P6S_UW	P6U_U
	EA1_U08	Potrafi wykorzystać podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego.	P6S_UW	P6U_U
K	EA1_K07	Jest gotów do realizowania własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji.	P6S_KO	P6U_K
	EA1_K12	Jest gotów do adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej.	P6S_KR	P6U_K

Metody kształcenia <i>(niepotrzebne usunąć, Można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)</i>	wykład z praktycznym pokazem praca z tekstem i dyskusja analiza (studium) przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna prezentacja nagrań CD i DVD kształcenie zdalne
--	--

Metody weryfikacji efektów uczenia się <i>(niepotrzebne usunąć, można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)</i>	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się <i>(należy wpisać te kody, które zostały zweryfikowane wybraną metodą)</i>
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	EA1_W06; EA1_W08; EA1_U06; EA1_U08; EA1_K07; EA1_K12
	kolokwium pisemne	EA1_W06; EA1_W08
	realizacja zleconego zadania	EA1_U06; EA1_U08; EA1_K07

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego <i>(zajęcia dydaktyczne, konsultacje)</i>	32	4
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta <i>(przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)</i>	63	

Literatura podstawowa

- J. Chomiński, *Formy muzyczne*, t. I-II, wyd. PWM.
- A. Frączkiewicz, F. Skołyszewski, *Formy muzyczne*, cz. I-II, Kraków 1988.
- H. Keller, *Schule der Choralimprovisation*, wyd. Edition Peters nr 4447.
- J. Targosz, *Podstawy harmonii funkcyjnej*, Kraków 1993.
- ks. J. Siedlecki, *Śpiewnik kościelny*, Kraków 2006.
- K. Sikorski, *Kontrapunkt*, t. I-III, wyd. PWM.
- Śpiewnik liturgiczny*, Lublin 1991.
- W. Tell, *Improvisationslehre für die Orgel*, wyd. Pro Musica Verlag nr 130.
- Psalate synetos 1. Wybrane zagadnienia akompaniamentu liturgicznego*, red. M. Kierska-Witczak, Wrocław 2012.
- Psalate synetos 2. Twórca wobec wymogów współczesnej liturgii*, red. M. Kierska-Witczak, Wrocław 2019.

Literatura uzupełniająca

Wybrane utwory organowe:

G. Frescobaldiego, J. A. Guilaina, L. N. Clerembaulta, J. Pachelbela, z polskich tabulatur organowych XVI-XVII w., J. S. Bacha (*Orgelbüchlein*);
zbiór *8 Małych preludiów i fug*, J. Brahms – 11 *Choralvorspiele* op. 122, M. Reger – 30 *Kleine Choralvorspiele* op. 135a, W. Żeleński – *Preludia* op. 25, M. Surzyński – *Rok w pieśni kościelnej* op. 42, S. M. Surzyńscy – *Preludia na organy* op. 63, op. 67.

Podręczniki:

H. Gebhard, *Praxis der Orgelimprovisation*, wyd. Edition Peters nr 8547.

E.-O. Göring, *Improvisation – leicht gemacht. Anleitung zum Gottesdienstlichen Orgelspiel*, Berlin 1975.

C. Michel-Ostertun, *Grundlagen der Orgelimprovisation*, Singen 1996.

J. Overduin, *Making Music, Improvisation for Organists*, New York-Oxford 1998.

R. Perucki, *Improwizacja organowa*, t I-II, Gdańsk 2015.

K. N. Schmid, *Schule der Orgel-Improvisation*, Teil I-II, Regensburg 1981-1986.

P. Wagner, *Orgelimprovisation mit Pfiff. Lehrgang des Liturgischen Orgelspiels*, Bd. 1-2, München 1999-2002.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

www.imslp.org

www.archive.org